

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДО ЕКЗАМЕНУ З КУРСУ
«ОСНОВИ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ»
ДЛЯ СТУДЕНТІВ 1 КУРСУ

1. Поняття про інклюзію як процес.
2. Розмежування понять інтеграція та інклюзія.
3. Погляди вітчизняних науковців на проблему інклюзивної освіти.
4. Еволюціонування підходів до розуміння відмінностей та інвалідності в історичній ретроспективі.
5. Розвиток інклюзії у провідних країнах світу.
6. Практика інклюзії у країнах Європи.
7. Практика інклюзії у США та Канаді.
8. Практика інклюзії у країнах ближнього зарубіжжя.
9. Поступ інклюзивних процесів в Україні.
10. Загальна характеристика системи освіти дітей із ООП в Україні.
11. Міжнародні законодавчі акти, що сприяють впровадженню інклюзивної освіти.
12. Українська законодавча база: проблеми та перспективи.
13. Закон України „Про освіту” в площині інклюзії.
14. Характеристика порушень у розвитку та визначення освітніх потреб дітей як психолого-педагогічна проблема.
15. Соціальна модель класифікації дітей із особливими освітніми потребами.
16. Сутність Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я (МКФ) та можливості застосування її в інклюзії.
17. Необхідний навчально-методичний та технічний інструментарій для забезпечення якісного супроводу дітей із ООП в ЗЗСО на основі особистісно зорієнтованого підходу.
18. Педагогічні технології інклюзивного навчання.

19. Технологія складання і реалізації ІІР як засаднича в інклюзивному навчанні.
20. Технології та модифікації навчально-методичного забезпечення, диференційованого викладання, спільного викладання, безоціночного оцінювання
21. Технології моніторингові та самомоніторингові (SWOT-аналіз, «Індекс Інкузії») в процесі забезпечення інклузії.
22. Сутність застосування арттерапевтичних, антибулінгових, коучингово-фасилітативних технологій
23. Сутність застосування технологій класного менеджменту.
24. Технологія навчання внутрішньошкільних команд як освітня інновація.
25. Сутність командної роботи.
26. Мульти- та міждисциплінарний підходи в інклузії. Склад та діяльність команди психолого-педагогічного супроводу ЗЗСО.
27. Алгоритми співпраці з ІРЦ, НРЦ, позашкільними закладами освіти, неурядовими організаціями.
28. Батьки дітей із ООП, як повноцінні члени команди супроводу: права та обов'язки.
29. Ефективне проведення засідань команди психолого-педагогічного супроводу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Базова:

1. Дмитрієва І.В. Командна взаємодія фахівців у процесі індивідуального супроводу дитини в умовах інклюзивного навчання. Актуальні питання корекційної освіти: зб. наук. праць. Кам'янець-Подільський університет ім. Івана Огієнка. Випуск №7, 2016. 90-99 с.
2. Дятленко Н. М. Індекс інклузії як інноваційна управлінська технологія. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції

- «Наукові підходи в управлінні навчальними закладами», 2015. 135-139 с.
3. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: Монографія. К. : «Самміт-Книга», 2009. 272 с.
 4. Ленів З. П. Основи інклюзивного навчання: програма спецкурсу. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2008. 24 с.
 5. Мартинчук О.В. Інклюзивна педагогіка як науковий чинник формування компетентності у сфері інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами. Актуальні питання корекційної освіти. зб. наук. праць. Кам'янець-Подільський університет ім. Івана Огієнка. Вип. №13, 2019. 157-175 с.
 6. Лорман Т. Сім стовпів підтримки інклюзивної освіти. Дефектологія. Особлива дитина: навчання та виховання. 2010. № 3. с.3-11.
 7. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. Міністерство освіти і науки України. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova->
 8. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник. За заг. ред. М. А. Порошенко та ін. Київ : 2018. – 252 с. [ukrainska-shkola-compressed.pdf](#).
 9. Основи інклюзивної освіти: навчально-методичний посібник. За заг. Ред. Колупаєвої А.А. К.: «А. С. К.», 2012. 307 с.
 10. Софій Н. З. Спільне викладання в інклюзивному класі: метод. Матеріали. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 70 с.
 11. Таранченко О. М., Найда Ю. М. Диференційоване викладання в інклюзивному класі: навчальна програма. За загальною редакцією Колупаєвої А.А. К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. С. 7-17. (Серія «Інклюзивна освіта»)
 12. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки: підручник. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 248 с.

Допоміжна:

1. Вакарчук І. О. Про інклюзивне навчання. Практика управління закладами освіти. 2009. № 10. 4-8 с.
2. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: від інтегрування у школі – до інтегрування у суспільство. Формування готовності педагогічних працівників до роботи з дітьми з особливими потребами в умовах інклюзивного навчання : тематичний збірник праць. Упоряд. А. А. Волосюк, Н. А. Басараба, С. С. Козловська; за заг. ред. А. О. Лавренчука. Рівне: РОІППО, 2014. 5 –14 с.
3. Ленів З. П. Особливості реалізації інклюзії та відповідних фахівців: проблеми, досвід, перспективи. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова: зб. наук. пр. За ред. В. М. Синьова. К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. № 29, 2015. 119–125 с.
4. Мартинчук О. В. Підготовка фахівця зі спеціальної освіти до професійної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 430 с.
5. Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання: Наказ МОН України від 01.10.2010 р. № 912. Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/9189.
6. Про затвердження Плану дій щодо запровадження інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах на 2009-2012 роки: Наказ МОН України від 11.11.2009 р. № 855. Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/4828.
7. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
8. Чупахіна С. Формування професіоналізму майбутнього педагога в умовах інклюзивної освіти. Освітній простір України. Івано-Франківськ. Вип. 6., 2015. 99-105 с.
9. Інклюзивний ресурсний центр: досвід проекту. Під заг. ред. Софій Н. З. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 76 с.